

Wilson je naklonjen cenzuri.

Nezadovoljno zakonsko predlogo izdelujejo.

OLOŽAJ POSTAJA VEDNO BOLJ KRITIČEN. — V GLAVNEM MESTU MENIJO, DA JE OD NEMČIJE ODVISNO, ČE PRIDE DO VOJNE. — OBTOŽENA ZAROTNIKA TRDITA, DA NISTA AGITRALA ZA OBOROŽEN VPAD V INDIJO.

Washington, D. C. — V poučilih krogih se širi govorica, da predsednik in njegovi svetovaleci izdelujejo načrt za vojaško diktatorstvo, ki stopi v veljavo, če ga volilni kongres, ko pride do vojne Nemčiji ali katero drugo silo. Če bodočji kongres sprejme načrt kljub opoziciji; tedaj bo predsednik imel moč, da prepreči obvo nezadostnih obrambnih sredstev in kritiko uprave, še preden pride do vojne.

0 načrtu uprave govore sledeče:

1. Zakonita cenzura, ki prepoveduje poročati vse o obrambi dežele, kar ni uprava odobrila, da se sporoči javnosti.
2. Uprava se potrudi, da bo prejel zakon proti špijonstvu, ki bil sprejet v zadnjem zasedanju.
3. Dovoljenje novih kreditov za orožje.
4. Izbrali bodo častnike in podčastnike iz stalne armade, da izvedejo armado 500.000 prostovoljcev.
5. Izdelali bodo načrt, da industrija služi v slučaju vojne drvi pod vodstvom sveta narodne obrambe.

Opozicijonaleci v kongresu menijo, da sta postava proti voharstvu in cenzura v vojnem času potrebni, vendar pa nista pripojljivi, ker lahko vstvarita nevarno diktatorstvo.

V zakonski predlogi za cenzuro glasi, da ima predsednik pravico, proglasiti cenzuro za vesti gibanju armade in o obrambnih sredstvih, če spozna, da je cenzura za varstvo dežele potrebna. Druga sekcija v zakonski predlogi prepoveduje poročati dejstva, govorice, novice o gibanju armade in o obrambnih sredstvih, če niso bile dovoljene, da se jih poroča. Določa tudi največ \$10.000 denarne globe ali dve leti zapor za osebo, ki prelomi zakon. Tako pa sodišče izreče tudi kazen.

Cenzura se ne more raztegniti na senatorje in kongresnike. V stavi je jasno zapisano, da o tem, ali rečejo senatorji in kongresniki, ne morejo drugod uvesti preiskave. Vprašanje nastane, ali so asinikarji izvršili kaznjivo dejanje, če prinesejo kritiko, ki so jo izrekli senatorji in kongresniki in se nanaša na vojaške zadeve? Opozicijonaleci pravijo, da je cenzura v Veliki Britaniji v prvem letu vojne skoraj povzročila, da je bila vojna izgubljena. Če lord Northcliffe kljub cenzuri objavil vojaških škandalov, bi bila vojna izgubljena.

Če bi n. pr. Združene države imele v špansko-ameriški vojni leta 1908 cenzuro, bi ne izvedeli, da so vojakiom pošiljali balzamično meso.

Senator Cummins, ki je nasprotnik zakonu proti špijonazi, je dejal, če predloga postane postava, tedaj se podeli eksekutivi tako moč, kakršne se ni bila nikdar podeljena v kakšni republiki, demokraciji ali pa absolutno monarhiji.

Washington, D. C. — Ameriške trgovske ladje so dobile dovoljenje, da se oborože. Sklican je tudi 65. kongres na 16. aprila.

S tem smo se zopet približali vojni in v šestih tednih bo vlada pripravljena na eventualnosti, ki

se lahko dogode v vojnem pasu, ki ga je določila Nemčija.

Predsednikova odredba, da ameriške trgovske ladje dobe topove in topničarje in sklicanje kongresa, je bilo nekaj, kar je malo kdo pričakoval. O predsedniku so poročali, da je bolan, v washingtonskih političnih krogih so pa govorili, da kongres ne bo sklican pred petnajstim majem. Predsednik je torej iz bohiške sobe in na svojo odgovornost odredil oborožitev trgovskih ladij.

Tajnik Tammaly je izjavil, da je predsednik prepričan, da ima pravico oborožiti ameriške trgovske ladje. Ali prepričan je tudi, da se 65. kongresu kmalu skliče k zasedanju, da sprejme potrebne postavke.

Vladni uradniki priznajo, če nemška potapljača potopi ameriško oboroženo ladjo, ali če ameriška ladja potopi nemško potapljačo, da tako dejanje pomeni skoraj napoved vojne.

Zdaj se še ne ve, če bo predsednik vprašal 65. kongres, da potrdi njegovo odredbo za oborožitev trgovskih ladij. Uradniki pravijo, da bo mogoče dne 16. aprila, ko se snide 65. kongres, položaj vsled dogodkov v vojnem pasu popolnoma spremenjen.

Mnogi ugibajo, katere predloge pridejo najprvo pred kongres. Če se sodi po izjavi predsednika, bodo kongresu predložene proračunske predloge za vojno pripravljanje, ki niso bile sprejete v zadnjem kongresu.

New York, N. Y. — Ernest Mathias Sekunna, nemški kemist in Candra Čakrabortij, rojen Hindu, ki sta obtožena, da sta iz Združenih držav hotela organizirati vpad v Indijo, govorita odprto napram časnikarskim poročevalcem, mejtem ko zvezni uradniki molče o aferi.

Edini človek, ki smo ga poslali v Orient, je bil mlad študent, ki je študiral na Columbia univerzi. Njegova naloga je bila nedolžna, da razdeli letake.

Čakrabortij je dejal, da so bili v teh letakih izreki javnih mož kot Bryana, Andrew Carnegieja in drugih. Rekel je tudi, da ima rad Združene države in da je vzel prvi državljanski papir.

Chicago, Ill. — Gulf Oil korporacija je lani napravila \$7,948.278 več dobička kot predlanskem. Lanski dobiček znaša \$17,893.410, ali več kot 51 odstotkov na delnico. Če je n. pr. delnica vredna \$100, je delničar za vsako delnico potegnil nad \$51.

Muncie, Ind. — Mestni zaupniki so v Riversidu, malem predmestju Muncieja, imenovali mlado vdovo Mrs. Maude Samuels za mestno maršalko. Prejšnji maršal Will Mason je rezigniral.

Easton, Pa. — Angelo Trapino je poročil v novembru 15 let staro dekleta. Šolski zakon določa, da lahko le potem izostane iz šole, če si je preskrbel certifikat za delo. Mlada žena mina certifikata in tako mora zopet v šolo.

Kralj krompirja.

IMA POD SVOJO OBLASTJO 1.000.000 BUŠLJEV KROMPIRJA.

Chicago, Ill. — Amerika je dežela kraljev. Kralji niso kronani, njih glav ne krasijo pozlačeni ali zlati lonci, okrašeni s smaragdi, rubini in diamanti, ali njih gospodarska moč je mnogo večja kot kronanih kraljev v Evropi. Ameriški kralji lahko pomečejo na cesto na tisoče delavce, ali jim pa diktirajo tako visoke cene za življenske potrebščine, da delavci stradajo, četudi delajo.

V Ameriki imamo železniške in finančne kralje, imamo kralje, ki so pod svoj oblast spravili petrolej, pšenico, bombaž, jajca, čelno ali mesno industrijo. Da se spopolni vrsta kraljev, so zdaj odkrili v Chicagu tudi kralja krompirja.

Sedež njegovega kraljestva, pravzaprav pisarna, se nahaja na 192 North Clark St., Chicago, Ill., iz katere vlada svoje kraljestvo. Njegovo ime je prav navadno in če navadni človek govori z njim, ga ni treba nazivati "njega veličanstvo," ampak že zadostuje, če se mu pravi Mr. Miller, dasi ravno je njegova moč velika, ker ima pod svojo oblastjo en milijon bušljev krompirja.

Kralj krompirja se piše E. Percy Miller in je glava tvrdke Albert-Miller and Co., ki trči z domačinimi pridelki. Ko so pričele oblasti iskati, kam je izginil krompir, in je šla govorica okoli, da ga ima omenjena tvrdka v svojih skladiščih, je Mr. Miller, kralj krompirja, priznal, da ima tvrdka pod svojo oblastjo 1.500 železniških voz krompirja, kar je približno en milijon bušljev.

Seveda je kralj krompirja takoj dostavil, da nima trga za krompir pod svojo oblastjo, tudi pokupil ga ni, da z njim spekulira. Priznal je le, da je mogoče res, da je pokupil največ krompirja v vsi deželi, ali to se dogodi večkrat in ni nič izrednega.

Potem je še zagovarjal železniške kralje, da niso krivi draginje. S takimi izjavami se zadovoljijo ameriške oblasti! Well, ljudstvo jih je izvolilo in kar je izvolilo, to tudi ima!

STAVKA ŽELEZNIŠKIH TEŽAKOV.

New York, N. Y. — V skladiščih New York Central železnice na Trinajesti ulici in Enajsti cesti je zastavkalo 500 skladiščnih delavcev. Kasneje se je stavkarjem pridružil še oddelek delavcev na pomolu Central in Dva in štiri-deseti cesti.

Stavka jenastala hipno in je povzročila veliko zmešnjavo v železniškem prometu. Že tako so bila skladišča zabasana z blagom, ki je namenjeno v Evropo.

Stavkarji zahtevajo, da se jim plača poviša za tri cente na uro. Družba je zahtevo odklonila. Tako je sto delavcev prenehalo delati, ko so izvedeli za odgovor družbe. Njim so takoj sledili drugi.

RUJARJI ZAHTEVAJO POVIŠANJE MEZDE.

Charleston, W. Va. — Rudarji v 21. distriktu, izvenšni v Cabin Creeku in Little Coal Riverju, bodo zahtevali, da se jim v prihodnji lestevici poviša mezza za 10 odstotkov.

Zastopniki rudarjev in premo-govniških podjetnikov se snidejo dne 14. marca, da izdelajo novo lestvico.

V CERKVI JE UKRADEL GLASOVIV.

Nashville, Tenn. — Tukaj so zaprli krojača John Lightsingerja, ki je ukradel osem cerkev. V nekem slučaju je ukradel tudi glasovir in ga prodal nekemu zamorecu. Moral se je vrniti v cerkev, da je ukradel še stol, ker zamorec in hotel kupiti glasovirja brez stola.

Justičen umor.

MOONEY JE BIL OBŠOJEN NA ŽELJO DRŽAVNEGA PRAVDNIKA.

San Francisco, Cal. — Tom Mooneyja niso obsodili na večala radi bombnega napada na demonstracijo za vojno pripravljanje, ker je mogoče državno pravduštvo dokazalo, da je Mooney v kakšni zvezi z bombnim napadom. Tači dokazi so nepotrebni, če plutokracija želi spraviti izpod nog človeka, ki je delaven v interesu delavstva in njegovo delo spravlja v nevarnost denarno mošnjo, da prihaja vanjo profit v manjši meri. To dokazuje izjava John W. Millerja, trgovca z železino, ki je sedel med dvanajstimi možmi, ki so priznali Mooneyja krivim umora prve vrste.

"Ne vem, če je Mooney kriv ali ne," je izjavil ta vzorni porotnik John Lofthouse, predsedniku organizacije šte. 42 "Millmen's Union" v San Franciscu. "Obsodili smo ga na podlagi njegovega prejšnjega rekorda."

Lofthouse je na to ugovarjal, češ, da v teku obravnave niso doprinesli tudi enega dokaza, da je Mooney hudodelec ali da je sploh kdaj izvršil kakšen zločin.

Na ta ugovor je vzorni porotnik odgovoril:

"Ah Fickert, (neki državni pravdnik) nam je vse to povedal. Niti pazili nismo na advokata Bourke Coekrana ali sodnika Griffina. Rena Mooney je še slabša kot njen soprog, in če bom jaz porotnik pri njeni obravnavi, bom ravnotako sodil. Coekran je prišel iz New Yorka, da nam nekaj pokaže, pa smo mu mi pokazali. Nismo dolgo razpravljali o pravoreku. Hoteli smo imeti Mooneyja s pota."

Lofthouse je vprašal: "Zakaj je bil Billings obsojen v dosmrtno ječo, ko je bil obtožen vendar istega hudodelstva?"

"Ah, Fickert je hotel, da Mooneyja obsesijo," je odgovoril Miller.

Zagovorniki so nabrali še drug material, ki dokazuje, da je bil Mooney obsojen radi krivega in podkupljenega pričevanja.

Delavska federacija v Chicagu je sklicala protesten shod v kolizeju (Coliseum), ki se vrši v nedeljo dne 25. marca.

Agitacija za shod je velika, kar obeta, da bo udeležba ogromna. Slovenski delavci udeležite se shoda!

Glavni namen shoda je, da se vzbudi javno mnenje proti nameravanemu justičnemu umoru v San Franciscu, da vlada poseže vmes in uvede preiskavo, zakaj so kapitalisti v San Franciscu nabrali en milijon dolarjev, da uničijo delavske organizacije.

KAPITALISTIČNI IZGOVORI ZA DRAGINJO.

Indianapolis, Ind. — Mladinsko sodišče ima svoje preiskovalce, ki so tudi "preiskali" vzroke draginje. Ti preiskovalci so prišli do zaključka, da je vsak siromak za-rotnik, ki kupuje živilo po niklju, ker s tem pomaga dražiti potrebščine. Preiskovalci so povedali še drugo modrost. Rekli so, da siromaki radi tega kupujejo po niklju potrebščine, ker je njih ekonomija zgrajena na napačnih nazorih!

Seveda! Preiskovalci naj podarijo vsaki siromašni družini par stotakov in prepričali se bo-je, da so izredniki gospodarji v mestu in da so pretrgali komunikacijo z glavnim mestom. Vojastvo v Petrogradu je pripravljeno za odhod v Moskvo, čim pride vest, da se ni konec nemirov.

Ljudstvo je razjarjeno vsled obtožb, da so spekulantje z živili osleparili ljudi za ogromne svote denarja. Radikalni poslanci v dumi so zadnje dni silno napadli vlado zaradi uradnikov, ki so zakrili pomanjkanje hrane. Vlada se zagovarja, da so vlakci z živežem zaostali vsled velikih sneženih zametov. Debate v dumi so že v bur-ne in malo manjka, da ni že prišlo do pretepa.

Danes popoldne ali zvečer mogoče dež ali sneg; severozapadni vetrovi.

Solnčni vzhod ob 6.07 a. m.; solnčni zahod ob 5.53 p. m.

VREME.

Lakota v Rusiji in Nemčiji.

Nemiri v Moskvi in Petrogradu.

V PETROGRADU SO SESTRADANO LJUDSTVO POGOSTILI Z GOLIMI SABLJAMI. — "DOLI Z VOJNO!" KLIČE RUSKO LJUDSTVO. — V NEMČIJI VŽIVA LJUDSTVO ZELNICO IN REPNICO, ZABELJENO Z LOJEM.

ZADNJE VESTI.

Washington, D. C., 12. marca. Predsednik je okrelal od prehlada in je obdržal dve konferenci. Prvo konferenco je obdržal s senatorjem Martinom, novim vodjem demokratov, drugo pa s tajnikom Lansingom.

Washington, D. C., 12. marca. Najvišje vmesno sodišče je zopet odločilo rasedbo o ustavnosti Adamsónovega zakona.

Kopenhagen, Dansko, 12. marca. — Grof Bernstorff, bivši nemški poslanik v Združenih državah, je dopel s spremstvom ob 10:30 dopoldne v Kristjanijo. Sprejela sta ga grof Brockdorff-Rantzau, nemški poslanik na Danskem, in nemški glavni konzul v Kopenhagenu.

Pariz, 12. marca. — Francozi so nadaljevali s ofenzivnim gibanjem sinoči. Oficijsko poročajo o novih uspehih v okolišju Maison de Champagne. Ujetnike so zajeli na raznih mestih pri spopadih s parizljami.

Pariz, 12. marca. — Napadi opozicije v parlamentu so vstvarili tako situacijo, da prijatelji in nasprotniki vlada izjavljajo, da tako ne more obstati. Splošno sodijo, če opozicija ne odneha s obstrukcijo, da mora ministarstvo pasti.

Ministrski predsednik Briand se nahaja v taki situaciji, v kateri ni se je nahajal leta 1911 pred prvim padcem. V splošnem sodijo, da bo Briand prisiljen, da gre.

KRVAVI IZGREDI V RUSIJI.

Lačne množice, zahtevajoče kruha, so rebelirale v Petrogradu in Moskvi, toda kozaki so z golimi sabljami zatrli upor.

Stockholm, 12. marca. — Iz Rusije prihajajo indirektna poročila o velikih izgredih lačnih ljudi v zvezi z mirovnimi demonstracijami, ki se vrše v Petrogradu in Moskvi. Sestradane množice so zadnji četrtki napadle pekarije in prodajalne za živež v Petrogradu, toda kozaki in policija je odgovorila z napadom z golimi sabljami in v splošnem pretepu in boju je bilo ubitih in ranjenih veliko šte-vilo oseb. Izgredniki so bili več kot eno uro gospodarji v večjih delih mesta; ustavili so tramvajske vozeve, razbijali okna in korakali po ulicah s klici: "Dajte nam kruha! Dol z vojno!" Tedaj so naskočili kozaki.

General Čavalov, poveljnik petrogradskega distrikta, je v soboto izdal oklice, svareč ljudi, da bodo vojakci streljali na smrt in vsako ljudsko gručo, ki se bo zbirala na ulicah. Vsi časopisi so ustavljeni.

Telegrafska zveza med Petrogradom in Moskvo je pretrgana že dva dni in v Petrogradu se bo-je, da so izredniki gospodarji v mestu in da so pretrgali komunikacijo z glavnim mestom. Vojastvo v Petrogradu je pripravljeno za odhod v Moskvo, čim pride vest, da se ni konec nemirov.

Ljudstvo je razjarjeno vsled obtožb, da so spekulantje z živili osleparili ljudi za ogromne svote denarja. Radikalni poslanci v dumi so zadnje dni silno napadli vlado zaradi uradnikov, ki so zakrili pomanjkanje hrane. Vlada se zagovarja, da so vlakci z živežem zaostali vsled velikih sneženih zametov. Debate v dumi so že v bur-ne in malo manjka, da ni že prišlo do pretepa.

Vesti o izgredih, ki so se vršili zadnji četrtki v Petrogradu, prihajajo v Stockholm le v Froh-eih. Iz teh vesti je taklo razvidno, da se je popoldne zbrala velika množica delavcev na večjem mestnem trgu, na kar so korakali v bližnje tovarne, zahtevajo, da delavci takoj zaštrajkajo toliko časa, dokler ne bo vlada preskrela hrane po nižjih cenah. Delavci v eni tovarni se niso hoteli odzvati in demonstrantje so jo nato bombardirali s kamenjem in nekaj manjših delavnic je bilo dogela porušenih. V pohodu, ki se je pomikal čez glavne ulice Petrograda, je bilo tudi več tisoč žensk. Tedaj so napadli kozaki demonstrante, raztrgali pohod v manjše čete in z orožjem v roki razgnali množico.

Doba štirimesečne lakote se bliža v Nemčiji. Ljudje se hranijo z zelnato in repno juho. Otroci so brez mleka.

Havana, Kuba, 12. marca. — Američani, ki so se včeraj tukaj izkrcali v družbi ameriškega poslanika Gerarda, pripovedujejo o žalostnih razmerah, ki vladajo v Nemčiji. Splošna sodbja je, da je Nemčija na robu lakote in da Nemčija stavi svo svojo nado na submarinsko kampanjo, ki ima pomenu v Berlinu prisiliti Anglijo do mira. Obenem upajo v Berlinu, da se Rusiji ali Italiji zgodi kaj, kar bi prineslo separaten mir z eno ali drugo državo.

Za Nemčijo je zdaj nastopila najbolj kritična doba, ko je živež zelo redek in ko bo še treba čakati na novo letino, to je skoraj do srede julija. Nemška vlada si-cer upa, da se bodo prerinili čez to dobo, čeprav hladnokrvno pričakujejo, da bo umrlo na stotine ljudi lakote, posebno otrok in stareev; ali, da li se bodo prerinili, je še velik problem. V skrajni sili bo nemška vlada storila dvo-je: vse stare ljudi in otroke bo poslala na Nizozemsko in v škandinavske države in drugje bo pobrala ves živež v okupiranih deželah brez ozira na dotično prebivalstvo, ki bo prepuščeno strašni usodi umiranja glada.

Mizerija, ki jo povzroča stradež v Nemčiji, gleda iz vsakega obraza. Glavni živež — 60 odstotkov vse hrane — na Nemškem je še repa in sladko zelje. V običnih kuhinjah delijo juho iz re-pe in zelja, ki je sicer gosta, da si človek napolni želodec — ali koliko rednosti ima ta jed? Pol ure pozneje je človek ravno tako lačen kakor je bil prej. Skodelica juhe s koščkom kruha in loja stane 30 fenikov. Taka hrana se-vede ne daje nobene telesne gor-voče in s tem nobenega odpora proti mrazu. Nikdar ni zima v Nemčiji tirjala toliko žrtve kakor letos in že dolgo, dolgo ne pom-nijo toliko boleznj kot jih je letos. Otroci so brez mleka in težkoče, ki jih trpe siromašni sloji, so ne-popolne.

Najbolj pretrestljivo sliko nudijo nemške žene. Ves čas vojne opravljajo moško delo na polju in v mnogih tovarnah, in če jih vlada danes pokliče na bojišče, bodo se brez dvoma odzvale v ogromnem številu, tako udano znajo pre-našati vse križe in težave.

Socialne in moralne razmere so se popolnoma spremenile. V vli-kih krogih prevladuje volunustvo in intrigiranje. Nihče ne zaupa nikomur. Najbolj divje so spolne razmere. Zakonska zvestoba in po-stava o razporoki je postala mrt-va šiba. Vojaki na fronti in žene Dalje na 3. str. 1. kol.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$5 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. gr. (Januarja 31-16) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Kapitalistična požrešnost!

Železničarji še nimajo osemurnega delavnika, tudi plač niso povišali vlakopremnemu osebju, ampak železnice venomer jokajo, da je treba povišati tovorno voznino. Od novega leta sta minila dva meseca in gospodje železniški baroni so pozabili, da so železniške družbe v minoletem letu napravile eno milijardo čistega profita.

Letošnje leto prihaja še le prava žetev za železniške družbe in kljub temu zahtevajo železniške družbe, da meddržavna trgovska komisija dovolj povišati tovorno voznino, da bodo železniški baroni ložje izhajali.

Železniški tiri so povsod zabasani in tovorni vlak za vlakom odhaja proti vzhodu, vozeč blago za evropske narode. Lani so sprejele železnice za vsako miljo \$20,000 pristojbin, skoraj \$6,000 čistega dobička na vsako miljo. Kaj bo še letos, ko je promet tako živahen, da ne morejo odvažati blaga in dobivati nazaj ob pravem času praznih voz! Železniške barone čaka še večji profit kot lani, kljub temu pa zahtevajo povišanje voznine za blago.

Ta zahteva dokazuje, da kapitalistična lakomnost ne pozna meje.

Železnice so privatna lastnina in privatni podjetniki skušajo pomnožiti profit, ker ne obratujejo železnic radi ljudske potrebe, temveč radi profita. In če bi bilo železniškom baronom dovoljeno, da smejo poljubno zvišati cene, bi jih zvišali tako, da bi ljudstvo še mnogo dražje plačevalo živila.

Na zahtevo železniških baronov, da meddržavna trgovska komisija poviša tovorno voznino, bi bil edin pameten odgovor, da postanejo železnice državna last. Od tega cilja smo menda še daleč v Ameriki, ker ljudstvo več verjame ljudem, ki zagovarjajo interese privatnih podjetnikov, kot onim, ki so zagovorniki občne ljudske koristi.

In dokler ljudstvo ne pride do pravega spoznanja, ne bo odpomoči.

Pobarvana poročila.

Povsod imamo časnikarske agenture, ki pošiljajo križem sveta brzojavke o važnih dogodkih. Te posredovalnice so kapitalistična podjetja. V vesteh, ki jih pošiljajo časnikom, marsikaj zamolče, včas pa vest tako pobarvajo, da ima drug pomen. Včas poročajo tudi resnico, če ta resnica ne škodi kapitalističnim interesom ali skupini interesentov, ki jo zastopajo.

Vesti, ki prihajajo v liste skozi časnikarske posredovalnice in biroje, je treba čitati s posebno previdnostjo. Uredniki ne morejo drugega napraviti kot vest ponatisniti, k večjem lahko napravijo opazko pod vestjo, če se jim zdi dvomljiva. Ali pod vsemi vestmi ne morejo napraviti opazk, ki se jim zde sumljive, ker bi bil list poln takih opazk; včas pa smatrajo opazko za sumljivo, dasi je resnična. Posebno uredniki delavskih listov, ki nimajo povsod svojih poročevalcev, imajo težko nalogo.

Lažnjiva poročila ne prihajajo le z bojišč, ampak ravnotako prihajajo neresnična poročila, ki se tičejo dogodkov v delavskem gibanju.

N. pr. v mestu N. N. izbruhne stavka in policaji napadejo štrajkačje delavce, ne da bi jim dali kakšen povod za napad. V tem slučaju bo kapitalistična časnikarska agentura tako pobarvala vest, da se ne izve, kdo je povzročitelj rabuke, ali pa zvrže krivdo indirektno na delavce.

Nič boljše ni, če sede nedolžni delavci ali voditelji delavstva na zatožni klopi in so se kapitalisti odločili, da jih pogube.

Ko se je n. pr. vršila obravnava proti Mooneyju, je "Združena preša" poslala v svet kar venec pobarvanih vesti, kakor da so bili obtoženci v najtesnejši zvezi z A. Berkmanom, ki izdaja anarhističen list "Blast". Namen takih pobarvanih vesti je očividni. Z njimi hočejo vstaviti med ljudstvom predsodke proti obtožencem, ker si mnogi ljudje še dandanes predstavljajo "anarhiste", da nosijo v eni roki bombo v drugi pa bodalo. Ej seveda,

Photos by American Press Association.
Na levi je Hans Schwartz, na desni pa Sekunna, nemški kemist in Čandra Hanador Čakrabertij. Zadnja dva sta obtožena, da sta hotela organizirati oborožen vpad v Indijo, kar odločno zanikata. Hans Schwartz je obtožen, da je koval načrte za razstrelbo v Ameriki.

pravijo ljudje, če človek zahaja v tako družino, potem je zmožen, da izvrši bombni napad.

"Združena preša" je šla še dalje. Zavila je tako vesti, kot da obstoji zarota, ki hoče umoriti predsednika. Seveda je infamija, če poročajo v svet take vesti, ne da bi zanje imeli kakšne dokaze. Ali velekapitalisti se malo brigajo za to, posebno pa njih časopisje, če imajo eno infamijo več ali manj na svoji vesti. Kadar gre za njih interese, pozabijo na dostojnost.

Na vesti, ki jih prinašajo kapitalistični listi ali jih pošiljajo v svet kapitalistične časnikarske posredovalnice o delavskem gibanju, se ni zanesti, ker so vedno večalmanj pobarvane in imajo namen vplivati na javnost v interesu kapitalistov.

Smodniški trust.

Kakor oboroževalni trust, tako je tudi smodniški trust mednarodna zveza, ki se neprestano trudi, naščuvati posamezne narode enega na drugega. Ta trust se imenuje "Nobel Dynamit Trust" ter ima svoj glavni sedež na Angleškem, v zvezi pa je z vsemi drugimi smodnikarnami po celem svetu. Ravnateljstvo trusta sestoji iz 14 moč, ki pripadajo k najrazličnejšim družbam za izdelovanje smodnika po celem svetu.

Iz tega je razvidno, da ne pozna mednarodni smodniški trust ima po enega zastopnika v mednarodni zvezi, ogibajo se medsebojne konkurence, nasprotno pa izkoriščajo skupno ves svet. Nobena teh združenih družb ne stavi nižje poudarke, kakor druga, kajti konkurence ne poznajo. "Nobel Dynamit Trust" izdeluje sicer tudi razstrelivne snovi za industrijske svrhe, vendar pa je trgovina s smodnikom za vojaške svrhe najglavnejša panoga. "London Statist", eden najbolj uglednih finančnih listov na Angleškem, priobčuje o obratu tega trusta sledeča izjava:

"Konec junija 1912 je izjavil predsednik ravnateljstva smodniškega trusta, da se je doseglo zvišanje dobička, o katerem se je poročalo, edino s pomočjo bojnega materiala. Taka naročila so važni viri dohodkov, kajti poleg dobička, katerega prinesejo, pokrivajo tudi del splošnih stroškov tovarne in pomagajo znižati stroške za izdelovanje." Medtem ko je bila kupčija z razstrelivnimi snovmi za industrijske svrhe precej zadovoljiva, so se naročila za vojni material zelo pomnožila.

To je morala biti razveseljiva vest za kosmopolitske delničarje, ki čakajo vsepovsod na dividende. Nemški, angleški in francoski ravnatelji so bili najbrž nad vse veseli, ko so odkrili, da so bili strahovi vojne, katere so izpustili v časopisju, tako učinkoviti. Na tem mestu je pač umestno vprašanje: Kedo so bili oni tovarnarji, ki so preskrbeli Nemce s smodnikom, ki je uničil domovja v Belgiji? O smodniškem trustu očitamo v prej omenjenem "Statistu" od 17. maja 1913 sledeče: "Dostavimo naj, da je sklenil trust pred nekaj leti z nemškimi

tovarnami za izdelovanje smodnika pogodbo, ki bo veljala do leta 1950."

Nobel Dynamit Trust je zainteresiran pri naslednjih nemških tvrdkah: Dinamitna delniška družba, prej Alfred Nobel Co. v Hamburgu; Renska dinamitna tovarna v Kolinu; Nemška delniška družba za rastreliva v Hamburgu; Draždanska dinamitna tovarna v Draždanih.

Seveda so tudi banke zainteresirane pri trustu. Naslednje banke imajo delnice pri trustu: Nemška banka zvezna banka v Frankobrodu in Hanoverska banka.

Jasen dokaz bistroumja, s katerim vidi trust svoje kupčije, je to, da ima pod svojo kontrolo tudi banke, ki so jako dobra pomoč v trgovskih stiskah. Dostikrat pa imajo banke v svojem okraju večjo moč, kakor politične organizacije. V sedanji vojni so na primer Zdr. države nevtralne, toda banke sprejemajo posojila tudi za vojaške svrhe in ta posojila so namenjena za nabavo bojnega materiala. V rokah bank je, ali bodo napravile municijske tovarne, ki se bori za svojo domovino.

V dokaz za mednarodno bratstvo, katero vlada med delničarji, naj služi sledeče: Od delničarjev, ki žive izven Angleške, je bilo leta 1914, ko se je pričela vojna, 76 Nemcev in 22 Francozov. Izmed višjih nemških vojaških oseb so bile naslednje delničarji smodniškega trusta: general pl. Muehlburg, polkovnik M. Adrian, polk. Ed. Adrian, major F. pl. Fretsch, major O. pl. Funetti.

Tako so peljali ti močje v imeu domovine svoje vojake v bitko in jih videli umirati po produktih njih lastne tvrdke.

Zgodovina ameriškega smodniškega trusta je na las podobna oni ameriškega frusta oklopnih plošč. Svota, katero je prejel Du Pont smodniški trust od ameriške vlade v obliki izvanrednega dobička, znaša več kot deset milijonov dolarjev.

V času od 1905 do 1913 je plačevala ameriška vlada pri ogromnih naročilih funt smodnika povprečno po 80c. Vlada izdeluje sedaj sama smodnik po 36 centov funt, pri čemur so uračunani vsi stroški; čim večje pa so množine smodnika, tem nižji so stroški za izdelavo. Ako bi vlada Zdr. države sama izdelovala smodnik, kolikor ga je naročila od leta 1905 do 1913 pri DuPont smodniškem trustu, bi izdala samo \$11.839.754 namesto \$21.998.250 ter prihranila s tem nad deset milijonov dolarjev, kar zadostuje že za prvovrstno bojno ladjo.

Robert S. Waddel iz Louisvillu, Ky., ki je bil 21 let glavni agent DuPont družbe, je izjavil pri zaslišanju glede utrdb, da so priznavali stroški za brizdinen smodnik DuPont družbo 21.8 centov, v kateri svoti pa niso všteti prodajalni stroški.

Na vprašanje, ali je DuPont družba v stanu, napraviti kak dobiček, je Waddel odgovoril:

Po zapriseženi izjavi DuPont trusta mi je znano, da plačuje družba svojim delničarjem 18 odstotne dividende od zvođenega kapitala 35 milijonov dolarjev in da je ustanovila fond prebitka v znesku 16,000,000, tako da ne morejo delničarji izgubiti niti centa od svojega denarja, katerega so naložili v naprave.

Dalje je Waddel izjavil, da je kljub temu, da leži v izdelovanju smodnika velik dobiček, nemogoče dobiti ljudi, da bi dali svoj denar za zgraditev nove smodnikarne, ki bi delala DuPont družbi konkurencio pri vladi. DuPont družba je namreč zvezana z vladnimi uradniki, tako da ne more nihče proti nji uspešno konkurirati.

Kako velikanski vpliv ima DuPont Trust pri vladi, je povedal Waddel; izjavil je, da je senator iz Delaware, Henry DuPont, član tvrdke in predsednik kongresnega odseka za vojaške zadeve. Kakšen vpliv je imel s tem na vojaške uradnike in kako je mogel delovati v prid družbe, je jasno kot beli dan. Senator DuPont ni sicer danes več predsednik odseka za vojaške zadeve, pač pa še vedno odličen član.

Kako visoki so dobički smodniškega trusta, ako se ljudje koljejo, kakor v sedanjem času, je razvidno iz naslednjih števil. Celokupni dohodki E. J. DuPont de Nemours Powder Co. so znašali konec leta 1916 skoro 320 milijonov dolarjev ali 1130 odstotkov več, kakor povprečno v letih 1913 in 1914. Čisti dobiček družbe je znašal leta 1916 nad 82 milijonov dolarjev, k čemur pride še 6 odstotkov dividend od prednostnih delnic, medtem ko se je razdelilo na navadne delnice tekem leta skupaj sto odstotkov dividend. Poleg tega so izdali od leta 1914 dalje kakih \$60,000,000 za razširjenje tovarniških naprav, da so mogli izdelovati vsa naročila. Kaj čuda tedaj, da ni smodniški trust

pacifist in da zagovarja DuPont oboroževanja.

Zanimivo bi bilo tudi ugotoviti, v koliko je udeležen smodniški trust pri sedanjem hujkanju na vojno. Na vsak način so bile dane od te strani ogromne svote, da bi se zapletlo ljudstvo Zdr. države v vojno. V kongresu je bilo namreč ugotovljeno, da je kupil oboroževalni trust 25 večjih časopisov v deželi, in da je pri tem tudi smodniški trust udeležen.

Križem sveta.

Mana je padla. — Kakor p. roča "Kosmos," glasilu prijateljev narave, je divjal pred kratkem v okraju Dababek ob gornjem teku Tigrisa strašna nevihta, ki je izkoreninila mnogo dreves in uničila vsa setev na poljih. V bližini Djebel-el-Ossset je padla med neurjem gosta toča, med katero je bila pomešana tudi neka vžitna snov, ki je na debele pokrila tla. To se je pripetilo v onih krajih že večkrat; Kundi i menjujejo to snov "nebeški kruh" ki služi, pomešan z moko, enemu delu prebivalstva za hrano. Belgijski konzul v Aleppu je poslal ministru za notranje zadeve v Bruslju poskušnjo od te mane, ki jo je zopet izročil belgijski akademiji, da jo preišče. Mikroskopska preiskava je ugotovila, da se gre za neke vrste lišaja (lecanera esculenta), ki raste v Perziji, po puščavah Kirgizov, v Palestini in v Alžirju in ki pokriva v nekaterih krajih tla po 15 do 20 centimetrom na debelo. Poslani eksperimenti so tvorili brezobrazno maso s 2—12 milimetrom v premeru, svetlorjave barve, v prelomu pa bele. Ta bela barva izhaja od neznatnih kristalov v strženu, ki niso nič drugega, kakor dvojnokiplo apno. Kemični razkroj je ugotovil, da je redilna vrednost tega lišaja le majhna. Ta nebeški kruh smatrajo navadno za biblijsko mano. Najbrže pa je nastala mana, o kateri govori Mojzes v drugi knjigi v 16. poglavju, na vejah tamariske po ubodu neke vrste drevesnih uš, katero je dobiti v bližini Sinaja. Nasprotno pa menijo, da je prej omenjeni lišaj, ki služi Kurdom v hrano, identičen s mano, o kateri govori Mojzes v 4. knjigi. In ljudstvo je tekalo okoli, nabiralo mano in jo zdrobilo z mlini ali v možnarjih, nato pa skuhalo v loncih in napravilo kolačke, ki so imeli okus po oljnatih tropinah.

Zakaj so črevlji dragi. — To vprašanje nam pojasnjuje naslednja notica v listih: "Arthur S. Bigerstaff, prodajalec pri Brown Shoe Co. v St. Louisu; se je vrnil te dni iz Rusije, kjer je prodal za svojo tvrdko tekem petih mesecev za \$8,297,000 različenega obutla, kar pomeni zanj \$487,000 dobička, ker je imel šest odstotkov provizije. Izvedel je, da je v Rusiji dober trg za črevlje, vsled česar se je odločil, da bo ondi poskušal svojo srečo. Ko je razložil tvrdki svoj načrt, ni bila ta nič kaj zadovoljna s tem, dokler se ni Bigerstaff ponudil, da bo potoval na lastne stroške, ako mu dovoli tvrdka proizvodjo od prodanega obutla. DuPont družba je bila s tem zadovoljna. Bigerstaff je odpotoval v Petrograd, kjer se je obrnil na ameriškega poslanika, ki ga je seznanil z vplivnimi osebami, ki so mu ugodile pot, in dosegel krasen uspeh." Z drugimi besedami povedano: Bigerstaff je postal s svojo špekulacijo bogataš, ameriško ljudstvo pa mora plačati višje cene za obutla.

Galantni Lloyd George. V ravnokar v Londonu izšli knjigi "Spomini admiraloze soprog", katero je spisala Lady Hoore, je priobčena tudi naslednja zgodovinka o Lloyd Georgeju, ki se je odigrala za časa vstopa sedanjega ministrskega predsednika v politično življenje: Lloyd George je imel nekoč v Walesu precej oster govor na shodu, katerega je posetilo tudi veliko politično razburjenih žensk. Sredi njegovega govora ga je prekinila ena njegovih benignih poslušalk: "Ako bi bil moj soprog, bi vam dala stropal!" Lloyd George je nekotlo pomislil, potem pa odgovoril: "Ako bi bili Vi moja soproga, mi bi dala stropal!"

Nabirajte naročnike za dnevnik "Prosveta"!

opska vojna in zemske vesti.

(Nadaljevanje iz prve strani)

so proste zaloziskih vezi. nezakonskih otrok je nara- 25 odstotkov samo v Ber- Bavarskem jih je še več otek vedno raste. Vojna je ma posurovela moške, da z ženskami kakor z živa-

ŽENI PARNIKI POME- NIJO VOJNO.

in, 12. marca. (Brezlično. negijske Rundschau" doda- vojemu poročilo o oborožit- priških parnikov sledeče: oževanje trgovskih parni- omeni vojno brez ozira, da ne casus belli v par dneh tednih. Združene države apadajoča stranka v tistem u, ko pošlje svoje topove je proti našim submarin-

RTVE SUBMARINK.

don, 12. marca. — Depša lanja se glasi, da je subma- potopila domski parnik Ro- Šest mornarjev je bilo u- nih in ostali so se rešili. in, 12. marca. — (Brezlič- — Iz Stockholma poročajo, bila na Baltičkem morju submarinka v boju z nem- Podrobnosti so še neznane.

E KRVAVE ŠTEVILKE.

ashington, 12. marca. — Na gi podatkov iz avtoritetnih znašajo izgube v vojno za- jih držav kakor sledi:

Ubiti.	
ja	205.400
ija	870.000
a	1.500.000
a	105.000
ja	50.000
a	60.000
Skupaj	2.790.400
ija	893.200
ro-Ogrska	127.000
arska	7.500
Skupaj	1.550.800
Trajno pohabljeni:	
ja	102.500
ija	540.800
a	784.200
ja	49.000
ja	22.000
a	28.000
Skupaj	1.526.500
ija	450.000
ro-Ogrska	355.000
ija	110.000
arska	7.000
Skupaj	922.000
Ujeti in pogrešani:	
ija	107.500
ija	400.000
ja	800.000
ja	55.000
ja	40.000
ja	11.111
Skupaj	1.402.500
ija	245.000
ro-Ogrska	591.000
ija	70.000
arska	6.000
Skupaj	912.000
Skupne izgube:	
ija	415.400
ija	1.810.800
ja	3.048.200
ja	209.000
ja	112.000
ja	88.000
Skupaj	5.719.400
ija	1.588.200
ro-Ogrska	1.469.100
ija	307.000
arska	20.500
Skupaj	3.384.800

Število pohabljenec temelji na smatranju, da se v Nemčiji povr- ne 90 odstotkov vseh ranjenec nazaj na fronto, v vseh ostalih državah pa 80 odstotkov. Tukaj pa niso vštete izgube Rumunije in Črne Gore, niti izgube na mor- ju.

VESTI Z BOJNIH FRONT.

S turške fronte.

London, 12. marca. — Fronta v Mezopotamiji: General Maude je sinoči objavil, da so njegove če- te osvojile mesto Bagdad v nede- ljo jutraj, nato pa opisuje boje, ki so se vršili v soboto:

Naše čete so v bojih s Turki ob reki Diali 8. t. m. prekorale re- ko in se utrdile na desnem bregu. Medtem je bil postavljen most čez Tigris in naše čete, ki so prišle na desni breg, so okupirale pozicijo, katero so držali Turki šest milj južnozapadno od Bagdada; so- vražnik se je hitro umaknil dve milj nazaj. V noči 9. t. m. je pre- korala naša armada reko Dinto in se pomaknila kake štiri milje proti Bagdadu, kjer se je utabo- rila na osvojenem ozemlju. Tur- ki so se zopet umaknili in naši vo- jaki so kljub peščenemu viharju pritiskali na njimi in jutraj 10. t. m. so bili še tri milje južno in ju- nozapadno od Bagdada.

Tukajšnji militistični kritik sklepa iz kratkega poročila, ki ga je poslal gen. Maude o vzetju Bagdada, da je morala turška ar- mada pobežati iz mesta in da šte- vilo ujetih Turkov ni veliko. Ang- leska kampanja se bo zdaj na- daljevala v smeri ob reki Tigris proti Mosul, ki je glavna baza turških operacij v Mezopotamiji in Perziji. Kritiki s ponosom na- glašajo, da je general Maude s svojo uspešno kampanjo za Bag- dad dočela izbrisati madež lanske- ga katastrofalnega poraza Angle- žev pri Kintel El Amari in zopet povrnil angleški prestiž v Aziji. Na drugi strani pa smatrajo pa- dec Bagdada za velik moralni u- darec, ki je prizadjan Turčiji, kajti za Meko je Bagdad Turkom najsvetejše mesto.

Bagdad ima danes okrog 100- 000 prebivalcev, medtem ko pravi- jo, da jih je imel v svoji prastari dobi dva milijona. Turki so bili gospodarji tega mesta od leta 1638, ko ga je sultan Murad VI. vzel Perzijancem; dve sto let po- zneje ga je skušal šah Nadir izr- gati Turkom, toda ni se mu po- srečilo. Bagdad je znan po vsem svetu po svoji romantični okoli- ci in po fantastičnih arabskih pravljicah, ki so zbrane v "Tisoč in eni noči."

Petrograd, 12. marca. — Kav- kaška fronta: Turki so poskusili z ofenzivo ob cesti proti Sivasu, to- da naš ogenj jih je ustavil. — Perzijska fronta: 7. t. m. so naše čete okupirale Sahno in Turki so se po trdovratnem odporu umak- nili proti Bisutunu. V Sahni smo zajeli velik plen streliva. Carigrad, 10. marca (čez Ber- lin). — Oddelek britiške kavele-rije, ki se je bližal našemu levemu krilu, je bil odbit. Ogenj iz naše težke artilerije je užgal sovraž- no topničarstvo na reki. Že od večer-ja se vrše ljuti boji na obeh brego-vih Tigrisa. Pet bataljonov so- vražnika je napadlo naše pozicije na južnem bregu in bili so odbiti z velikimi izgubami. Del sovraž- nih čet se je ustavil na fronti 800 jardov pred našimi pozicijami, medtem ko so se ostale čete umak- nile.

Z zapadne fronte.

Berlin, (nočna depeša z dne 11. marca). — Ob reki Anere in med rekama Avre in Oise, v Šampanji in na obeh straneh Mase je zo- pet oživel artilerijski ogenj. (Dnevna depeša). Večera- so bi- li ljuti topniški boji na naši novi fronti ob Anere. Blizo Irlasa so bili infanterijski spopadi in po tem boju so se umaknile naše zad- nje straže — kakor jim je bilo ukazano — v glavno pozicijo. Francozi so zopet ponovili svoje napade v Šampanji na naše pozicije na južnem slemenu hriba 185 in na obeh straneh "Šampaneke farme". Kljub ljutemu boju in ognju sovražnika so bili vsi napa- di odbiti.

Pariz, (nočno poročilo z dne 11. marca). — V okolišču Nouvren, severno od Aisne so bili danes ljuti artilerijski boji. Nenadni na- pad sovražnika na našo linijo se- verno od Remsa je bil ustavljen po našem ognju in Nemci so se u- maknili z velikimi izgubami. Na

desnem bregu Mase so Nemci zo- pet poskusili z napadom na linijo v okolici Bezouvaux, ali brez us- peha. Na levem bregu so naše baterije uspešno streljale v nem- ške zakope, ki leže v okolišču For- gessa; sovražna municijska posta- ja je šla v zrak. V Šampanji so se vršili artilerijski boji.

London, 12. marca. — Pri več- rajšnjih v okolišču Irlasa smo ujeli tri nemške častnike in 289 voja- kov. Ponoči smo zasledili pripra- ve za napad v sovražnih zakopih zapadno in severozapadno od Lensa. Naša artilerija je pa za- dušila napad, preden se je poja- vil. Artilerija je bila precej ak- tivna vsi prejšnji noč v okolišču Somme in Anere, južno od Arrasa in v okolici Armentieres in Y- presa.

Z ruske fronte.

Petrograd, 12. marca. — V oko- lišču Sehnardena, južnoistočno od Tukuma in ob cesti, ki vodi v Mitau, smo izpustili plin proti nemškim zakopom. Na ostalih krajih fronte se vrše lokalni boji. Berlin, 12. marca. — Razen za- časnih, lokalnih bojev je položaj nespremenjen.

Z rumunske fronte.

Petrograd, 12. marca. — Bo- jevanje za posest višin severno- zapadno od Oken se nadaljuje.

Z italijanske fronte.

Rim, 12. marca. — Na vsi fron- ti so bili večeraj lokalni artilerijski boji, ki so bili izredno vroči v adiziški dolini in istočno od Gori- ce. Na Krasu so skušali Avstrij- ci napasti našo pozicijo na hribu št. 144, toda bili so takoj odbiti. Naši letalci so bili precej živahni in povrnili so se vsi brez nezgode.

CARRANZA PREDSEDNIK.

Mexico, City, 12. marca. — Po treh letih, odkar je dvignil ban- dero revolucije proti uzurpator- ju Huerti Venustiano Carranza, je bil večeraj skoraj soglasno iz- voljen predsednikom mehiške repu- blike. Slovensi vstolice novega predsednika se bo vršilo 1. maja. Iz poročil od raznih kra-jev Mehike je posneti, da so se vo- litve vršile mirno. Carranza je

bil kandidat liberalno-konstituci- onalistične stranke. Obenem so bili izvoljeni senatorji in kongres- niki, ki se snidejo 15. aprila. Me- hikiški kongres ni zboroval več od leta 1913, ko je Huerta z obo- roženo silo razpustil narodno zbornico.

BERNSTORFF NE VE NICE- SARVO ZAROTI.

Kodanj, 12. marca. — Bivši nemški poslanik, grof Bernstorff, kateri se je izkrcal v Kristjaniji na Norveškem zadnji petek, ne ve ničesar o pismu, katerega mu je poslal minister Zimmermann v za- devi pridobitve Mehike in Japoni- ke v zvezo z Nemčijo proti Ame- riki. Bernstorff je imel večeraj dol- go konferenco z nemškimi poslani- kom v Kristjaniji in po konferen- ci so ga obsuli časnikarski repor- terji z vprašanjem, kako je bilo s tisto noto. On je pa odkimal: "O celi stvari ne vem nič."

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Iskajanje las, bolečina v hrbtu, pridite in izboljšati vam bo kri. Ne čakajte, ker to bolezen se nahaja.

Vse bolezen, ki prihaja po vednem odloku zdravim po ohranjeni metodi. Za- kor hitro opazite, da vam ponudimo močno smotnost, ne čakajte, temveč pridite in las vam je bom soproj povrnili.

Bolniki mehurja, ki povzročijo bole- line v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, odstranite s to metodo.

Rumunizem, tupa, bolečina, otupelost, erodit, škrovi in druge bolezni bolezen, ki naslanja valed nečisto krvi odstraniti v kratkem času in si potrebno letati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9:30 do 6:00 popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9:00 do 5:00 popoldne. V sredo od 9:00 do 5:00 popoldne. — Ob nedeljah po do dveh popoldne.

S pošto ne dam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številke! Zdravim samo moške osebe.

SEMENA

KOLIKO in kaj pridelate, je vedno od- visno, kakšne vrste semena ste se- jali. Da boste imeli dober uspeh, kupite si vsa semena od največje slovenske semenske prodajalne v Združenih državah. **MI IMAMO PO- POLNOMA VSE VRSTE SEMENA** impor- tirana in domačih kmetij, zelenjave in vrtnih semenj.

Naša semena so jamčena, da bodo dobro obrodila.

INTERNATIONAL SEED COMPANY
101 DIXON BUILDING, PITTSBURGH, PA.

Zelo važno!

Vsa naročila v znesku do \$1.00 in več pošljamo po parceli pošti poštne proste na vse kraje Združenih držav. Pošljite nam denar v priporočnem pismu, skrepit ali pa poštne Money Order.

Da nam olajšate naše delo, prosimo, da vedno naročate po številkah.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogriš, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 86, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Josef Kuhelj, 9469 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Chicago, Ill.
Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill.
F. G. Tauchar, 674 Ahsay Ave., Hook Springs, Wyo.

FOROTNI ODBOR:

Anton Hrašt, 811-95th Ave., New Duluth, Minn.
Jože Radišek, 679 box, Smithton, Pa.
Rudolf Pietersek, 436 box, Bridgeville, Pa.

UREDNIK "PROSVETE":

Jože Zavartnik.

VRHOVNI IZDAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
VSE DENARNE KADEVE IN STVARI, ki se pošljejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošljejo na naslov:
JOHN VERDEBAR, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
PRITOŽBE GLEDNE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošljejo na naslov:

JOŽE AMBROŽIČ, Box 351, Canonsburg, Pa.

KADEVE PREPILJIVE VSEBINE, ki sta jih rešili prva in druga in- stanca, se pošljejo na naslov:

ANTON HRAŠT, 811 — 95th Ave., New Duluth, Minn.

VSE DOPISI, rasprave, članki, naslanila itd. na "Prosveto" se pošljejo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglasi, se pošljejo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvo S. N. P. J., uredništvo in upravljalstvo "Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ko je to nave- dako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretji četrtak v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

\$1.49 GALONA Garantirane Viske

ROBERT W. LAYER ARCHITECT

118 N. La Salle St., Chicago, ki je izdelal načrt za gl. urad S. N. P. J. se priporoča Slo- vencem za izdelovanje stavbinskih načrtov. Tel. Franklin 5601
TEL. NA DOMU AUSTIN 35008

Dobroznana "Lucky Tiger" se prodaja sedaj po cenah, ki so jo morali plačevati prej salunerji in cele sode. Je zelo okusna in dobra — pro- daja se s jamstvom, da boste gotovo zadovoljni, ako pa ne se vam denar vrne.
Stulz Brothers
6 Stulz Bldg., Kansas City, Mo.

CENE SO:

2 Grmasti Lima fižol	15c	Zavitok 25c pint	50c Quart
3 Kolni rastoči fižol	15c	Zavitok 25c pint	50c Quart
4 Ploščast kolno rastoči fižol	15c	Zavitok 30c pint	50c Quart
7 Aliska grah, 48 dnevna vrsta	10c	Zavitok 25c pint	40c Quart
9 Importirani vrtni grah, 70 dnevna vrsta	10c	Zavitok 25c pint	40c Quart
10 Importirana borzica, 60 dnevna vrsta	10c	Zavitok 15c ounce	35c lb.
11 Importirano vrtno pasmo seme	10c	Zavitok 25c ounce	75c lb.
12 Poljska pesa za živino reja	10c	Zavitok 25c ounce	75c lb.
13 Importirano zgodno vrtno seme	10c	Zavitok 40c ounce	\$1.25 lb.
14 Importirano Dutch zelena seme	10c	Zavitok 40c ounce	\$1.25 lb.
15 Memojno rudočnega zelja seme	10c	Zavitok 40c ounce	\$1.25 lb.
16 Importirano horejsko seme	10c	Zavitok 25c ounce	75c lb.
17 Velik Pasikat zelena seme	10c	Zavitok \$1.25 ounce	\$4.75 lb.
18 Importirano Kaliflavor seme	10c	Zavitok 40c ounce	\$1.25 lb.
20 Kumarna seme	10c	Zavitok 20c ounce	45c lb.
22 Importirano jajčno rastlinsko (Egg- plants) seme	10c	Zavitok 50c ounce	1.50 lb.
25 Importirano zgodno plavih dunajski kolerab seme	10c	Zavitok 40c ounce	1.15 lb.
27 Importirano za vsak čas zelena seme	10c	Zavitok 30c ounce	60c lb.
31 Importirano febulno seme	10c	Zavitok 30c ounce	75c lb.
33 Importirano paripisno seme	10c	Zavitok 40c lb.	75c lb.
34 Importirano seme za navadni pe- terli	10c	Zavitok 40c lb.	75c lb.
35 Importirano paripisno seme	10c	Zavitok 50c ounce	1.25 lb.
36 Importirano bučno seme	10c	Zavitok 30c lb.	60c lb.
37 Importirano redkevno seme	10c	Zavitok 25c ounce	60c lb.
38 Cincinnati Market redkevno seme	10c	Zavitok 40c lb.	75c lb.
39 Importirano redkevno seme, napoli hlo	10c	Zavitok 40c lb.	75c lb.
41 Importirano seme dolge redkvice	10c	Zavitok 40c lb.	75c lb.
43 Importirano Eskimo tipnačno seme	10c	Zavitok 35c lb.	50c lb.
45 Importirano (Tomato) paradiznikovo seme	10c	Zavitok 65c ounce	2.00 lb.
46 Importirano zgodno repno seme	10c	Zavitok 35 lb.	60c lb.

INTERNATIONAL SEED CO.
101 DIXON BLDG.
PITTSBURGH, PA.

